

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/70/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422201232
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4422201232.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, vo veci starostlivosti o L.. F. B., M.. XX.X.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, pracovisko Šahy, dieťa rodičov: L. D., M.. XX.X.XXXX, Q. Š., A..Č.. XX N. Y. K. Q. XXXTT, M. I. J. S. B., M.. XX.X.XXXX, Q. Š., A..Č.. Ú. Ž., za účasti L. B.K., M.. XX.X.XXXX J. C. B., M.. X.X.XXXX, obaja bytom Šurany, t.č. Šurany, Nitriansky Hrádok, Hlavná 18, o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a úpravu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č.k. 12P/72/2016-50 zo dňa 13.02. 2017 pre zánik dôvodu na náhradnú osobnú starostlivosť u L.. F., M.. XX.XX. XXXX.

II. Súd z v e r u j e L.. F., M.. XX.XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky.

III. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu L.. F., M.. XX.XX. XXXX sumou zodpovedajúcou 30 % aktuálneho životného minima na maloleté, nezaopatrované dieťa vždy do 25. dňa v mesiaci, vopred k rukám matky.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka v návrhu podanom dňa 25.3.2022 pôvodne na Okresný súd Nové Zámky žiadala, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť u L.. F., o ktorého by chcela zabezpečovať opäť ona. Uviedla, že to mala ťažké, na všetko bola sama, priateľ bol vo väzení, v Šuranoch si prácu nevedela nájsť a nevedel jej pomôcť ani starosta. Žila z milodarov, zberu železa, deti nosila so sebou, lebo ich nemala kde nechať. Jedna pani jej neskôr ponúkla pomoc s prácou v zahraničí, mohla však vziať len jedno dieťa, lebo by to nezvládla. Matke a dcére F. L.. F. chýba. Matka pracuje v hoteli Grinvel ako pomocná kuchárka, L.. F. navštevuje školu. V Írsku je už šesť rokov, žije v podnájomnom dome ako väčšina cudzincov. Matka veľmi trpí, že nemohla zobrať obe deti, ale dnes je už vážena osoba v práci i v kruhu ľudí, s ktorými prichádza do styku.

2. Otec sa k návrhu nevyjadril, na pojednávanie nemal záujem sa dostaviť, o eskortu z ÚVTOS nežiadal. Vo výkone trestu odňatia sa aktuálne nachádza od 19.9.2019 až do 19.9.2026.

Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

3. Mal. dieťa pochádza z mimomanželského pomeru rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 12P/72/2016-50 zo dňa 13.02. 2017 bol L.. F. zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom C. B. J. L. B. z dôvodu, že matka zanechala maloletého v ich starostlivosti a odišla do zahraničia s dcérou Viktoriou. C. B. nie je biologickým otcom S. B., ale od malička ho vychovával. S matkou boli manželia v telefonickom kontakte. Otec dieťaťa sa v tom čase rovnako nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, takže starostlivosť o syna zabezpečiť nemohol.

4. Matka na pojednávaní vypovedala, že návrh podala, aby syn F. mohol žiť s ňou. Od r. 2016 žije v Írsku aj s dcérou F., ktorá má 10 rokov. Pracuje v Tesco na riadnu pracovnú zmluvu. V Tesco začína ráno o 3,30 hod. a pracuje do 9. až 10. hodiny, potom ide pracovať do hotela Grinvel ako pomocná kuchárka, kde je do 16. až 17. hod. V Tesco jej mesačný príjem predstavuje okolo 700 až 800 libier, v hotely ich vyplácajú týždenne, naposledy dostala výplatu 9.9.2022 vo výške 213 libier. S priateľom bývajú v podnájme, ide o dom, kde s nimi žijú aj Viktor a F.. F. je s matkou už od mája 2022. matka predložila potvrdenie aj potvrdenie riaditeľky školy Holly Trinity P.S. Cookstown, Sheily Devlin, o prijatí L.. F. ako žiaka ich školy od 1.9.2022.

5. Zo správy ÚPSVaR Nové Zámky o prešetrení rodinných pomerov u náhradných rodičov zo dňa 6.7.2022 bolo zistené, že posledné šetrenie bolo vykonané dňa 1.7.2022. na adrese Šurany, Nitriansky Hrádok, Hlavná 18 nachádzal U. B.Á. s manželkou, L. F. a maloletý R. B.. U. B. uviedol, že maloletý F. je u matky v Írsku od konca mája 2022. S dieťaťom aj s matkou sú v kontakte cez sociálne siete. Matka dieťaťa si podala návrh na zverenie maloletého F. do starostlivosti na Okresnom súde Levice. S matkou dieťaťa sa dohodli, že maloletý F. môže byť u matky do konca augusta, v prípade, že súd zatiaľ nerozhodne o návrhu matky, matka musí doniesť maloletého F. k manželom B., J. mohol pokračovať v plnení si školskej dochádzky na Špeciálnej základnej škole v Šuranoch. U. B. aj s manželkou uviedli, že na aktuálnej adrese bývajú len od polovici júna 2022, kedy sa presťahovali z adresy B. XX, Š.. Rodina prenajíma starší rodinný dom aj s pozemkom, nájomnú zmluvu ešte nemajú. Manželka B. uviedli, že v Šuranoch plánujú zostať bývať. Nie sú zamestnaní, U. B. si privyrába príležitostnými brigádami, ich príjem tvoria štátne sociálne dávky, ktoré poberajú na maloleté deti v celkovej výške 644,26 €. U. B. uviedla, že maloletú F. zapísali do Špeciálnej základnej školy v Šuranoch, ktorú začne navštevovať v novom školskom roku 2022/2023. Dieťa je so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami a do školy bude chodiť jedenkrát týždenne na dve hodiny. Maloletá navštevuje pedopsychiatrickú ambulanciu L.. Š. v Nových Zámkoch, je nastavená na medikamentóznou liečbu. Manželka B. majú v náhradnej osobnej starostlivosti aj maloletého Dávida Kovácsa, nar. 04.06.2005. Maloletý F. B., M.. XX.X.XXXX je u matky, ktorá žije v Írsku. Dieťa je u matky s povolením náhradných rodičov. Podľa ich vyjadrenia im maloletý Viktor chýba, ale ak matka má záujem si ho viať do osobnej starostlivosti, budú súhlasiť so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti.

6. C. B. na pojednávaní vypovedal, že s matkou boli stále v kontakte. Často si volávali. Deti niekedy aj navštívila, výživné neplatila, ale keď mala, posielala im peniaze. Neskôr navrhla, či by sa Viktor nemohol ku nej vrátiť. Súhlasili s tým a od mája 2022 je F. so svojou matkou. F. tá ostáva u náhradných rodičov, bola prijatá do špeciálnej ZŠ, ktorú navštevoval aj F.. Zatiaľ však bude chodiť iba jeden deň v týždni v piatok. Vanesa sa lieči na psychiatrii, berie aj lieky, do školy ju zobrali v podstate na skúšku a zrejme nebude chodiť každý deň ako iné deti. Toho času stále bývajú v Nitrianskom Hrádku, čo je len kúsok od Šurian, na tejto adrese bolo vykonávané aj šetrenie rodinných pomerov. Manželka sa s výpoveďou manžela stotožnila a súhlasila, aby L.. F. ostal so svojou matkou.

7. Kolízna opatrovníčka navrhla zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť u L.. F., nakoľko pominuli dôvody, pre ktoré zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Matka preukázala, že má vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o dieťa, preto navrhuje podanému návrhu vyhovieť.

8. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

9. Podľa 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí; to neplatí, ak rodičia žiadajú úpravu styku neupraviť.

10. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 62 odsek 6 Zákona o rodine ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

14. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 77 odsek 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Podľa § 78 odsek 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

21. Podľa § 78 odsek 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

22. Podľa 47 ods. 1 písm. d) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

23. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

24. Podľa § 395 odsek 1 CMP ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

25. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že dôvod, pre ktorý bol L.. F. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, pominul, starostlivosť o dieťa už zabezpečuje matka, v ktorej starostlivosti žiadne nedostatky zistené neboli. V Írsku má zabezpečené bývanie, riadnu prácu a L.. F., ktorý je u matky už od mája t.r., bol od 1.9.2022 prijatý do tamojšej školy. Keďže otec L.. F. sa opäť nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý potrvá až do roku 2026, objektívne starostlivosť o syna zabezpečiť nemôže. Starostlivosť o dieťa majú v prvom rade zabezpečovať jeho rodičia a náhradná starostlivosť prichádza do úvahy len v prípade, že rodičia túto starostlivosť nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Pretože rodičia spolu nežijú, súd rozhodol aj o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, pričom otcovi určil výživné v najnižšej zákonom stanovenej výške, vzhľadom na jeho aktuálne pomery.

27. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v piatich písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením.